

Lieta C-119/24 [*Chefquet*] ⁱ**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2024. gada 14. februāris

Iesniedzējtiesa:

Cour d'appel de Liège (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 5. februāris

Prasītāji:

DK

OV

Atbildētāja:

État belge, kuru pārstāv finanšu ministrs

Fakti, tiesvedība un strīda priekšmets

- 1 Strīds pamatlietā ir par nerezidentu nodokļu iemaksām un, konkrētāk, par *code des impôts sur les revenus 1992* [1992. gada Ienākuma nodokļa kodekss; turpmāk tekstā — “*CIR 92*”] 245. pantā paredzēto papildu nodokli, ar kuru tiek aplikti nerezidenti, un tā saderību ar LESD 45. pantu.
- 2 Prasītāji DK un JO šajā lietā aplūkotajos taksācijas periodos un taksācijas gados bija Francijas rezidenti. DK bija profesors vairākās Beļģijas universitātēs un pētniecības direktors Nacionālajā zinātniskās pētniecības centrā Parīzē. Viņa sieva, JO, bija nodarbināta Francijā, bet kopš 2000. gada vairs neveica profesionālu darbību.
- 3 Beļģijas Karaliste viņiem uzlika nodokļus kā nerezidentiem. Viņi apstrīdēja nerezidentu nodokļa aprēķinus par 1992.-1998., 2001.-2003. un 2007.-

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

2009. taksācijas gadu, iesniedzot vairākas sūdzības par šīm iemaksām. Visas aplūkotās nerezidentu nodokļu iemaksas ietvēra papildu nodokļu aprēķinus valsts labā saskaņā ar *CIR 92 245.* pantu.

- 4 Attiecīgās prasības ar vairākiem administratīviem lēmumiem ir noraidītas vai atzītas par pieņemamām, bet nepamatotām (vai daļēji pamatotām, kas attiecas uz 2008. taksācijas gada aprēķinu).
- 5 Pēc tam prasītāji apstrīdēja šīs iemaksas Namīras pirmās instances tiesā, iesniedzot četrus atsevišķus prasības pieteikumus.
- 6 Ar 2016. gada 20. janvāra spriedumu Namīras pirmās instances tiesa apvienoja šos četrus prasības pieteikumus. Tā būtībā prasības atcelt strīdīgās iemaksas atzina par nepamatotām. Tā arī vērsās Konstitucionālajā tiesā ar prejudiciāliem jautājumiem, kura uz tiem atbildēja 2019. gada 6. jūnija spriedumā.
- 7 2020. gada 3. februārī prasītāji iesniedza apelācijas sūdzību par Namīras pirmās instances tiesas spriedumu Ljēžas Apelācijas tiesā (turpmāk tekstā — “iesniedzējtiesa”).

Atbilstošais tiesiskais regulējums

Savienības tiesības

- 8 Šajā lietā aplūkojamā Savienības tiesību norma ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 45. pants, kas attiecas uz darba ņēmēju pārvietošanās brīvību un dalībvalstu darba ņēmēju diskriminācijas aizliegumu pilsonības dēļ.

Valsts tiesību normas

- 9 *CIR 92 245.* pantā ir paredzēts, ka nerezidentu nodoklim, kas noteikts saskaņā ar *CIR 92 243.* un *244.* pantu, tiek piemērots papildu nodokļa maksājums, proti, papildu nodokļu aprēķins, par labu valstij. Šis papildu nodokļu aprēķins tiek veikts saskaņā ar *CIR 92 466.* pantā noteikto kārtību, lai aprēķinātu pašvaldības papildu nodokļus, ko Beļģijas aglomerācijas un pašvaldības noteikušas tiem Karalistes iedzīvotājiem, kuru galvenā dzīvesvieta ir šajās aglomerācijās un pašvaldībās.
- 10 *CIR 92 245.* pantā minēto papildu nodokļu aprēķinu summa 1992.-2009. taksācijas gadā svārstījās no 6 % līdz 7 %.

Lietas dalībnieku argumenti

- 11 Prasītāji (DK un JO) lūdza uzdot Eiropas Savienības Tiesai (turpmāk tekstā — “Tiesa”) divus prejudiciālus jautājumus.

- 12 Pirmais jautājums, kuru tie ierosina uzdot, attiecas uz *CIR 92 245.* pantā paredzētā pasākuma saderību ar *LESD 45.* pantu, jo *245.* pantā nodokļu maksātājam nerezidentam ir uzlikts papildu nodoklis par labu valstij, ko tas nemaksātu, ja viņš būtu Beļģijas Karalistes rezidents, un kas ir noteikts pēc analogijas ar *CIR 92 466.* pantā paredzēto vietējo nodokli, kuru maksā Beļģijas Karalistes iedzīvotāji.
- 13 Turklāt prasītāji ierosina iesniedzējtiesai uzdot Tiesai otru prejudiciālu jautājumu par Beļģijas un Francijas Konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu *25-2.* panta saderību ar *LESD 45.* pantu. Proti, šis noteikums nerezidentam samazina no nodokļa atbrīvoto ienākumu daļu (kas definēta *CIR 92 130.* un *131.* pantā) proporcionāli viņa Beļģijā gūtajiem ienākumiem no profesionālās darbības attiecībā pret kopējiem ienākumiem no profesionālās darbības visā pasaulē.
- 14 Beļģijas valsts lūdz iesniedzējtiesu atzīt par nepamatotu prasītāju lūgumu uzdot Tiesai divus prejudiciālus jautājumus.

Iesniedzējtiesas vērtējums

- 15 Attiecībā uz jautājumu par *CIR 92 245.* pantā paredzētā pasākuma saderību ar *LESD 45.* pantu iesniedzējtiesa piekrīt Konstitucionālās tiesas apsvērumiem, ko tā izteikusi, atbildot uz jautājumiem, ko tai uzdeva Namīras pirmās instances tiesa par *CIR 92 245.* panta saderību ar Beļģijas Konstitūcijas *10.* un *11.* pantu, jo ar šo normu esot radīta nepamatota diskriminācija nerezidentu un rezidentu starpā.
- 16 Konstitucionālā tiesa *2019.* gada *6.* jūnija spriedumā uzskatīja, ka, piemērojot nerezidentiem valsts labā noteiktu nodokli, kas aprēķināts, pamatojoties uz *CIR 92 466.* pantu par pašvaldību papildu nodokļiem, *CIR 92 245.* panta noteikuma mērķis, kā norādīts sagatavošanas darbos, ir novērst jebkādu diskrimināciju starp nerezidentiem un Beļģijas Karalistes iedzīvotājiem, uz kuriem attiecas *CIR 92 466.* pantā paredzētie pašvaldību papildu nodokļi. Nerezidenti faktiski parasti gūst labumu no Beļģijas valsts iestāžu sniegtajām iespējām un pakalpojumiem, ciktāl šīs iespējas un pakalpojumi ļauj viņiem gūt Beļģijas izcelsmes ienākumus, no kuriem tiek aprēķināts Beļģijas valstij maksājamais nerezidentu nodoklis. Tādējādi *CIR 92 245.* pantā paredzētā papildu nodokļa rezultātā valstij maksājamā nodokļa palielinājums ļauj izmantot šo summu vispārējo interešu uzdevumu, kas ir jāveic Beļģijas valstij, izpildei. Turklāt attiecīgais pasākums nerada acīmredzami nesamērīgas sekas. *CIR 92 245.* pantā paredzētie papildu nodokļi tiek aprēķināti proporcionāli nodoklim, kas ir jāmaksā par Beļģijā gūtajiem vai saņemtajiem ienākumiem. Šā pasākuma, ko piemēro neatkarīgi no nerezidenta valstspiederības, mērķis ir nodrošināt, ka nerezidenti proporcionāli piedalās sabiedriskas nozīmes uzdevumu finansēšanā. Turklāt tas, ka nerezidentam attiecīgā gadījumā var tikt piemērots nodoklis par otro dzīvesvietu Beļģijā vai mājokļa nodoklis Francijā, nav saistīts ar attiecīgo tiesību normu, jo šiem

nodokļiem nav ne viens un tas pats mērķis, ne tāds pats uzdevums, un līdz ar to tie nav salīdzināmi ar papildu nodokļiem, kas paredzēti *CIR 92 245.* pantā ⁱⁱ.

- 17 Konstitucionālā tiesa precizēja, ka šis ir nerezidentu nodoklis, kas tiek aprēķināts tāpat, kā pašvaldību papildu nodevas par iedzīvotāju ienākuma nodokli, ko maksā Beļģijas Karalistes iedzīvotāji, bet kas tiek iekasēts valsts labā, un, ņemot vērā šo mērķi, *CIR 92 245.* pantā paredzētajam pasākumam nav ne tāda paša rakstura, ne tāda paša mērķa kā pašvaldību papildu nodokļiemⁱⁱⁱ.
- 18 Kā norāda Tiesa, “pēc šī sākotnējā precizējuma ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru visu [LESD] noteikumu par personu brīvu pārvietošanos mērķis ir atvieglot [ES] pilsoņu visa veida profesionālo darbību visā [Savienības] teritorijā un aizliegt pasākumus, kas varētu radīt šiem pilsoņiem nelabvēlīgāku situāciju, ja viņi vēlas veikt saimniecisko darbību citas dalībvalsts teritorijā” (spriedumi, 2002. gada 12. decembris, *de Groot*, C-385/00, EU:C:2002:750, 77. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2017. gada 22. jūnijs, *Bechtel*, C-20/16, EU:C:2017:488, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to ar LESD 45. pantu ir nesaderīgs jebkurš valsts pasākums, kas Savienības pilsoņiem var traucēt vai padarīt mazāk pievilcīgu šajā pantā noteiktās pamatbrīvības izmantošanu (spriedums, 2019. gada 10. oktobris, *Krah*, C-703/17, EU:C:2019:850, 41. punkts un tajā minētā judikatūra)^{iv}.
- 19 Turklāt Tiesa jau ir atzinusi, ka pamatbrīvībai pretrunā esošu nelabvēlīgu attieksmi nodokļu jomā nevar pamatot ar citu nodokļu priekšrocību esamību, pat ja tādas būtu ^v.
- 20 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa uzskata, ka ir jāuzdod pirmais prasītāju ierosinātais prejudiciālais jautājums, kas attiecas uz *CIR 92 245.* panta saderību ar LESD 45. pantu.
- 21 Savukārt iesniedzējtiesa uzskata, ka nav jāuzdod Tiesai prasītāju pamatlietā ierosinātais otrais prejudiciālais jautājums. Tā uzskata, ka saskaņā ar Tiesas skaidro judikatūru ir skaidrs, ka starp Franciju un Beļģiju noslēgtās konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu 252. pants nepārkāpj LESD 45. pantu.

ⁱⁱ Konstitucionālā tiesa, 2019. gada 6. jūnijs, B.5.2. punkts.

ⁱⁱⁱ Konstitucionālā tiesa, 2019. gada 6. jūnijs, B.5.1. punkts.

^{iv} Skat. arī spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, *État belge* (Nodokļu priekšrocību zaudēšana dzīvesvietas dalībvalstī), C-241/20, EU:C:2021:605.

^v Spriedums, 2002. gada 12. decembris, *de Groot*, C-385/00, EU:C:2002:750, 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

Prejudiciālais jautājums

“Vai LESD 45. pantam ir pretrunā Ienākumu nodokļa [kodeksa] 245. panta piemērošana, ciktāl ar šo pantu nodokļu maksātājam nerezidentam ir jāmaksā valsts papildu nodoklis 6-7 % apmērā salīdzinājumā ar to, ko tas maksātu, ja būtu Karalistes iedzīvotājs; šis papildu nodoklis ir noteikts pēc analogijas ar vietējo nodokli, ko Beļģijas aglomerācijas un komūnas uzliek Karalistes iedzīvotājiem, kuru galvenā dzīvesvieta ir šajās aglomerācijās un komūnās?”

DARBA VERSIJA